

Het Doelenorgel

Dispositie wijziging uitgevoerd tijdens
de renovatieperiode 2007-2010

Voorstel door adviseur Jan Jongepier - 1 mei 2006

UITGANGSPUNTEN TEN AANZIEN VAN DE KLANK:

1. **herintonatie, met als doel een verbetering van de presentie van de klank**
2. **aanvaarding in hoofdlijnen van het bestaande, op de zaal afgestemde mensuurbeeld, dat als juist gekozen kan worden bestempeld,**
3. **aanvaarding van de structuur van het orgel, welke door geringe kasdiepte geen grote wijzigingen in de opzet toestaat,**
4. **wijzigingen in de dispositie-structuur, binnen de gegeven structurele mogelijkheden, met als doel een verbreding van klank en kleurmogelijkheden.**

Detailtering van de voorstellen tot wijziging

POSITIEF

In plaats van Quintadeen 8'

Prestant 8'

C-H gecombineerd met Holpijp 8',
Pijpwerk afkomstig van de bestaande
Quintadeen 8' welke pijpen een goede
Prestantmensuur bezitten.
Omwerken door verwijdering van hoeden
en kastbaarden, verlengen en aanbrengen
stemkrullen.

Eventueel C-H via hulplaatje combineren
met Prestant 8' kleinpedaal.

In plaats van Roerfluit 4'

Gedektfloit 4'

Pijpwerk afkomstig van Manuaal III,
bedoeld is een minder geprononceerde
barokke klank, die beter met Holpijp en
Prestant 8' zal mengen.

In plaats van Quint 1 1/3'

Sexquialter 2 sterk

Pijpwerk afkomstig van Rechterwerk,
samenstelling:
C = 1 1/3 – 4/5, klein f = 2 2/3 – 1 3/5.

Scherp

wordt Mixtuur,

Samenstelling wijzigen, met afkomend
pijpwerk uit Mixtuur Linkerwerk
Beginnen op 1 1/3'.

In plaats van Regaal 16'en
Dulciaan 8'

RECHTERWERK

In plaats van Fluit 4'

In plaats van Sexquialter

Mixtuur en Scherp

Trompet 8'

LINKERWERK

In plaats van Gedektfluit 4'

In plaats van Cimbel 1 sterk

In plaats van Mixtuur

In plaats van Hobo 8'

Dulciaan 16'

(door opschuiving Dulciaan 8')

Vox Humana 8'

(Franse bekers, materiaal van Regaal 16')

Roerquint 5 1/3'

Pijpwerk van Roerfluit 4' van manuaal I.

Cornet discant 4 sterk

op de pijpstokken geplaatst,
pijpwerk afkomstig van afkomend
vulstempijpwerk, in te korten tot
openfluitmensuur, c¹-h¹ 4' koor gedekt,
enge mensuur.

Discant 1/2 toon wijder maken
door opschuiving en

inkorting, gepaard aan de voorgenomen
intonatiecorrectie.

nieuwe Trompet 8'

Bekers met wijdere onder- resp.
bovendiameter, kelen en tongen meer
op presente Trompetklank gericht,
bestaande stevels en koppen blijven
gehandhaafd.

Gemshoorn 4'

Pijpwerk van Fluit 4' manuaal II, gedekte
pijpen klein octaaf vervangen door 12
nieuwe conische pijpen.

Septiem 1 1/7'

Openfluit-mensuur

Mixtuur 3-5 sterk

Pijpwerk van Mixtuur manuaal IV

Samenstelling:

C	c	c ¹	c ²	c ³
2	2 2/3	4	5 1/3	8
1 1/3	2	2 2/3	4	5 1/3
1	1 1/3	2	2 2/3	4
	1	1 1/3	2	2 2/3
			1 1/3	2

Schalmei 8'

pijpwerk van Trompet 8' manuaal II,
stevels en koppen metaal,
nieuw.

ZWELWERK

In plaats van Prestant 8'

Quintadeen 16'

Pijpwerk afkomstig van Prestant 8 voet zwelwerk, door opschuiving mensuur enger maken, (in verband met plaatsruimte), pijpen voorzien van hoeden en kastbaarden.

Viola 8'

karakter door middel van intonatie-hulpmiddelen meer expressiviteit geven. blijft, zelfde opmerking als hierboven t.a.v. klank

Zweving 8'

Octaaf 4'

Door opschuiving en herintonatie wijzigen in: **Viola 4'**

In plaats van Fluit 1'

Larigot 1 1/3'

Pijpwerk afkomstig van Quint 1 1/3'

Manuaal I

In plaats van Mixtuur

Carillon 2 sterk

Samenstelling: 1 3/5 - 1

Vanaf groot C, openfluitmensuur

Hergebruikt en gewijzigd pijpwerk

In plaats van Tertiaan

Hobo 8'

Pijpwerk afkomstig van manuaal III.

PEDAAL

In plaats van Baarpijp 16'

Subbas 16'

Nieuwe metalen corpora op de bestaande koperen voeten, gedekt register, wijde mensuur.

Holquint 10 2/3'

C-H nieuwe metalen corpora op de bestaande koperen voeten.

In plaats van Octaaf 8'

Openfluit 8'

Pijpwerk van de Octaaf 8'pedaal, mensuur wijder maken en opsmeden hoger, koperen pijpen vervangen door metalen.

In plaats van Octaaf 4' (bovenlade)

Violon 8'

Nieuw pijpwerk

In plaats van Gedekt 8' (onderlade)

Fluit 4'

Pijpwerk van Octaaf 4' Pedaal, opschuiven om wijdere mensuur te verkrijgen, opsmeden verhogen. mensuur zo mogelijk wijder maken

In plaats van Octaaf 2'

Nachthoorn 2'

Openfluit van wijde mensuur

In plaats van Mixtuur

Cornet 3 sterk

Samenstelling: $3 \frac{1}{5} - 2 \frac{2}{3} - 2 \frac{2}{7}$.

Openfluitmensuur, bedoeld als voortzetting van de reeds aanwezige reeks van enkelvoudige aliquoten.

Zo mogelijk grotere toon (als een Trompet 4').

Schalmei 4'

KLEIN PEDAAL

Subbas 16'

naam wijzigen in Gedekt 16'

Trachten de uitspraak van het groot octaaf te verbeteren door het aanbrengen van openingen in de onderkas van Manuaal IV